

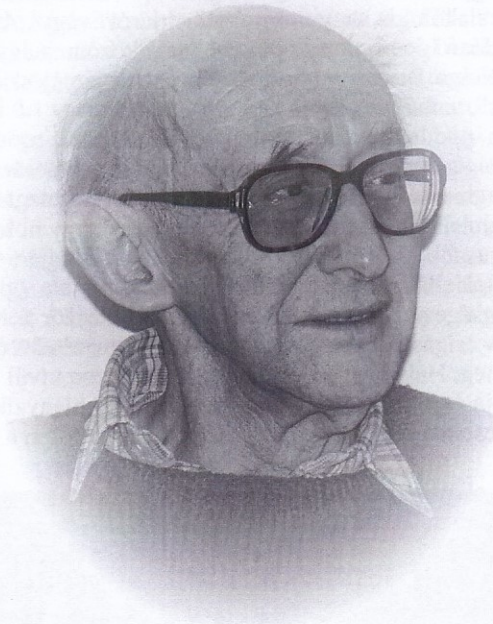
SOOSIANA	XXX-XXXI	2009-2010	37-38
----------	----------	-----------	-------

**In Memoriam Endre Krolopp
(1935–2010)**

by
Levente Fűkőh

Fűkőh Levente

**In memoriam Krolopp Endre
(1935–2010)**

Endre Krolopp* was born on 18 August, 1935 in Bratislava. He was still a student when he began to work in the Mollusc Collection of the Hungarian Natural History Museum under the direction of Lajos Soós and József Vágvölgyi. After graduating from the university, he began to work in the National Geological Institute in the Paleontological Department. Later, he moved to the Collection Department, where he has been working from 1965 to his death.

He has discovered 79 mollusc taxa, new to Hungary and described numerous taxa, new to science: *Ferrissia pleistocaenica*, *Gastrocopta moravica oligodonta*, *Gastrocopta sacraeoronae*, *Parmacella kormosi*, *Helicigonavertesi*.

Since its foundation, he was member and leader of the Malacologist Section. In 2008, he became the first honorary chair of the Hungarian Malacological Society.

In 2003 he, has defended his thesis "Taxonomical, faunistical, stratigraphical and paleoecological study of the Pleistocene Mollusc fauna of Hungary" and achieved the doctor's degree of the HAS.

He had large fieldwork experience, therefore he was frequently invited to participate various studies.

Krolopp Endre* 1935. augusztus 18-án született Pozsonyban. 1939-ben, a család Budapestre, a Maros utca 30. szám alatti lakásba költözött. Diákéveit a városmajori általános iskolában kezdte, majd az érseki (a mai Rákóczi Ferenc) gimnáziumban folytatta középfokú tanulmányait. A középiskolás évek alatt fordult érdeklődése az őslénytan, és a malakológia irányába. Elbeszéléséből tudjuk, hogy már ekkor tudatos gyűjtőtevékenységet folytatott. 1953-ban érettségizett.

Az érettségit követően még ugyanabban az évben, felvételt nyert az Eötvös Loránd Tudományegyetem biológia-kémia tanári szakára. Érdeklődési körének megfelelően, szinte természetes, hogy már hallgatóként bekapcsolódott a Természettudományi Múzeum Csiga Gyűjteményének munkájába. Malakológiai mesterei a múzeum munkatársai, Vágvölgyi József és Soós Lajos voltak. A tanulmányi szünetekben Kretzoi Miklós, Jánossy Dénes és Bartha Ferenc vezette őslénytani ásatásokon dolgozott. Az egyetemista évek alatt kialakult szakmai kapcsolatok egy életen át meghatározóak maradtak számára. 1957-ben biológiai – kémia szakos tanári oklevelet kapott, majd ösztöndíjas gyakornokként a Magyar Állami Földtani Intézetben kezdett el dolgozni, ahol a magyarországi negyedidőszaki képződmények Mollusca faunájának vizsgálatát kezdte meg.

1961 decemberében védte meg „*summa cum laude*” minősítéssel „*A Buda környéki alsó-pleisztocén mészszipak Mollusca faunájának állatföldrajzi és ökológiai vizsgálata*” című egyetemi doktori értekezését. A Magyar Állami Földtani Intézetben előbb az Őslénytani

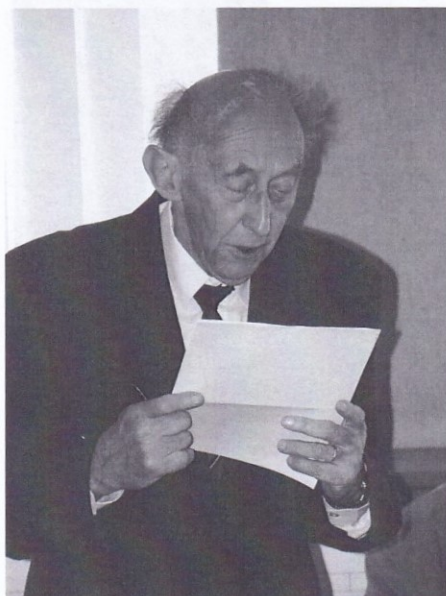
* Photo: András Varga / Fotó: Varga András

Osztályon, majd 1965-től kezdődően haláláig a Gyűjteményi Osztályon dolgozott, kezdetben tudományos munkatársi, majd tudományos főmunkatársi beosztásban. Intézeti munkája a negyedidőszaki és fiatalabb harmadidőszaki teresztrisz Mollusca fauna kutatása, a pannon és negyedidőszaki gyűjtemény kezelése volt. Gyűjteményfejlesztő munkásságát számokkal alátámasztani lehetetlen, azonban álljon itt egy általa megfogalmazott mondat, mely talán bepillantást enged ebbe a tevékenységébe is: [...]saját gyűjtő- és feldolgozó munkám eredményeként 79, faunánkból korábban nem ismert Mollusca taxont mutattam ki, vagy írtam le, ami a taxonszám 63%-os növekedését jelentette.” Az általa leírt új fajok között találhatóak: *Ferrissia pleistocaenica*, *Gastrocopta moravica oligodonta*, *Gastrocopta sacraeoronae*, *Parmacella kormosi*, *Helicigona vertesi*. Példaadó szorgalommal állította fel a Földtani Intézet kvartermalakovológiai gyűjteményét. E munka során rendszeres vizsgálatnak és revízióknak vetette alá a korábban begyűjtött anyagokat. Döntő érdeme volt a negyedidőszak modern rétegtani értelmezésének kidolgozásában.

1984-ben az akadémiai Tudományos Minősítő Bizottság, „*A magyarországi pleisztocén képződmények tagolása Mollusca fauna alapján*” című dolgozatának védését követően a földtudomány kandidátusává minősítette.

Titkára, később közel egy évtizeden át elnöke volt a Magyar Rétegtani Bizottság Kvarter Albizottságának, szakmai szervezeteknek (INQUA Nemzeti Bizottsága, Magyarhoni Földtani Társulat, a Magyar Biológiai Társaság Állattani Szakosztálya, Unitas Malacologica, European Quaternary Malacological Association, Deutsche Malakozoologische Gesellschaft). Alakulása óta tagja, vezetője volt a Magyar Malakovológus Szekciónak, majd a 2008-ban megalakuló Magyar Malakovológiai Társaság választotta tiszteletbeli elnökének. Hazai és külföldi folyóiratokban megjelent malakovológiai tárgyú dolgozatai meghaladják a 200-at.

Munkásságának jelentős állomása volt, amikor 2003-ban benyújtott „*Pleisztocén Mollusca-faunánk taxonómiai, faunisztikai, rétegtani és paleoökológiai értékelése*” címmel elkészített dolgozatának védését követően 2004-ben megkapta az MTA doktora minősítést.

Fotó: Andrásfay Endre

Tudományos kutató és szervező munkája mellett, igen nagy hangsúlyt helyezett az oktatásra, oktatóként a szegedi József Attila Tudományegyetemen, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen.

Az egyetemi oktatói munkája mellett azonban igazi iskolateremtő egyénisége a hétköznapokon teljesedett ki. Tanítványaival végzett tudományos tevékenység eredményeként számtalan dolgozat, tanulmány született. Ahogy szakmai körökben emlegették egyike volt a terepen legjobb „látó” szakembereknek. Kiváló terepi ismeretei, tapasztalatai miatt nagyon gyakran vették igénybe szaktudását olyan rétegtani kérdések eldöntése esetén is, ami nem tartozott szűk kutatási területéhez. Precíz, mindenre kiterjedő figyelme okán gyakran kérték fel tudományos vitákra opponensnek, vagy bizottsági tagnak akadémiai doktori és kandidátusi védéseken és egyetemi doktori eljárások alkalmával. Noha híresen szigorú ítésszéknek ismerték meg, bírálatait sosem kérdőjelezték meg. Hatalmas szakismeretével szívesen segítette a fiatalabb korosztály tudományos munkáját is. Ennek köszönhetően rendszeresen jelen volt, mint zsűri-, illetve bizottsági tag az egyetemi diákköri konferenciákon, középiskolai szaktárgyi versenyeken.

Egyéni kutató tevékenységét több ízben OTKA támogatással valósította meg, hol mint témavezető, hol mint társkutató. Nyugdíjasként sem pihent, régi elképzelését, munkásságának végső nagy rendszerezését abban az adatbázisban képzelte el, melynek elméleti és szoftveres hátterét az OTKA támogatásával dolgozta ki – „Magyarországi kvartermalakovológiai adatbázis” –, azonban váratlan halála miatt az adatbázis feltöltése befejezetlen maradt.

Fotó: *Andrásfay Endre*